

Dia Mundial del Teatre - Mediterráneo - 29/03/2015

La ventana de la UJI UNA COLABORACIÓN DE LA JAUME I

Dia Mundial del Teatre

TONI
Valesa

Hem passat el Dia Mundial del Teatre que se celebra cada 27 de març, i una vegada més, ens trobem esperant l'immortal *Godot* de **Samuel Beckett**, pot ser *Godot* no vindrà mai, però quin sentit tindria la vida si tot fóra certesa?

Esperar, esperar, esperar. En un any electoral esperen les persones que han de votar que el resultat de les eleccions supose l'arribada del seu *Godot*, per als qui manen i per als qui aspiren a manar, el seu *Godot* és ben bé un altre. On hem arribat? En l'escenari de quin teatre estem que la cultura i l'educació són tractades com a mercaderia? Podríem trobar la resposta del que ens passa al món en el teatre? Estan en aquest els interrogants que ens planteja la vida? A qui li importa el teatre?

La veritat és que entre el ventall del món polític, el teatre i la cultura en general són coses que, vist el que es veu cada dia, fa l'efecte que interessen ben poc, tret d'algunes declaracions a la galeria o alguna manifestació cultural d'aspecte lúdic, festiu o religiós on es pugui lluir la figura i on la rendibilitat electoral concorde amb el màrqueting de campanya. Vivim temps de folklorització de la cultura; de vegades tinc la sensació que es confon cultura, turisme, negocis i alguna cosa més que sovint s'acaba convertint en un parc temàtic de nosaltres mateixos i en el negoci d'uns pocs, perpetuant un sistema que només defensa els interessos dels poderosos. L'austeritat dogmàtica que té com a norma minvar

la inversió en cultura i educació, només ens condueix a sacrificar el futur per la comoditat del present, i el peatge que tots plegats haurem de pagar per aquestes actuacions serà terrible. La regressió social a què ens aboca aquesta deriva ja deixa sentir les seues conseqüències, subtilment i no tan subtilment, sols cal fer una ullada a les opcions polítiques excloents que sorgeixen i s'obrin camí amb notable èxit al nostre entorn més pròxim de l'àmbit europeu. La política cultural és quelcom més que immortalitzar-se en una foto o en una inscripció en una làpida d'una paret.

Tot açò també és teatre, de dins i de fora dels edificis teatrals i el teatre ho acaba reflectint tot, perquè moltes vegades esdevé reflex de l'ànima de la societat. Està directament connectat amb el fenomen social, i si perd aquesta connexió mor. És un fet tan antic com la humanitat i si ha acompanyat l'espècie humana al llarg de la seua història, ens podríem preguntar el perquè de la seua existència i com és possible que no haja desaparegut. Pot ser una de les raons més poderoses està en el fet que ens planteja dubtes, ens fa pensar sobre la grandesa i la estupidesa humanes. Ens acompanya a compondre la vida des de

La veritat és que entre el ventall del món polític, el teatre i la cultura en general són coses que, vist el que es veu cada dia, fa l'efecte que interessen ben poc

fora de la vida, tot i ser una representació en viu. Crear emocions, il·lusions, sentiments, fracassos, victòries, derrotes i tantes i tantes coses que fins i tot pot influir en persones que no han entrat mai a un teatre, perquè el teatre és una necessitat humana.

És tan difícil concretar el que abasta! Deia **Voltaire**, l'art de la medicina consisteix a mantenir el malalt en bon estat d'ànim mentre la natura a poc a poc el va curant. No sé si açò és el que ens cal a nosaltres, però una mica d'efecte balsàmic sí que té. Mentrestant, vejam si arriba *Godot*, que com deïem adés, potser no hi arribi mai o que quan arribi ens toque tornar a començar. En aquesta qüestió mai resolta es troben molts dels fonaments del teatre.

Fins que les persones no deixem d'estar formades de raonaments, sentiments i emocions, sempre hi haurà una història que més enllà del pensament humà, no es quedarà en les planes d'un llibre, volarà per anar cap a un escenari amb uns protagonistes vius que ens mostraran la condició humana amb les seues grandeses i les seues misèries, perquè dia a dia podem veure-hi que som capaços de fer les coses més grans i les atrocitats més terribles. La qüestió més tràgica i perillosa és cap a quin dels dos costats ens inclinem i si som capaços o estem a temps de redirigir la nostra existència cap al sentit comú, que de manera freqüent resulta el menys comú dels sentits.

Però, malgrat tot, hem de ser optimistes com sostenia **Pitàgoras**, hem de guardar el pessimisme per a millors temps. Enguany el missatge del Dia Mundial del Teatre, que dona la volta a la Terra, li ha estat encomanat al polonès **Krzysztof Warlikowski**, entre d'altres coses diu, Ja no som capaços de bastir torres i els murs que obstinadament alcem no ens protegeixen de res, ben al contrari, els murs mateixos demanen una protecció que consumeixen bona part de la nostra energia vital. Ja no tenim forces per intentar allò que hi ha a l'altre costat dels murs. I precisament per això hauria d'existir el teatre i allà és on hauria de buscar-ne la força. Per olorar allà on ens ho prohibeixen.

Mentriments, fent i desfent, continuarem esperant *Godot* sota aquest salze mig semat que és el món però que encara trau fulles i floreix cada any per a fer-nos creure que tot no està perdut, malgrat la mediocre majoria social que ens envaeix i atropella allà per on anem. ■

*Director de l'Aula de Teatre **Carles Pons** i cap de programació artística del **Paranimf** de la **UJI**

